

Česká pomoc má světovou pochvalu

Mezinárodní organizace prvně v historii hodnotila české rozvojové investice. Peněz do nich jde sice málo, ale vydáváme je chytře

KATEŘINA SURMANOVÁ

PRAHA Na přístupu k čínským investicím, evropskému společenství nebo ruské rozpínivosti se Češi štěpi na těžko smířitelné skupiny, takže v oblasti zahraniční politiky přijde vhod každá příležitost pro sjednocení. Historicky první hodnocení OECD toho, jak si Česká republika vede v rozvojové pomoci, takovou příležitost dává. A navíc pozitivní, Češi z prověrky vyšli se ctí.

Ministerstvo zahraničí data oficiálně představi zitra odpoledne, LN mají závěry hodnocení exkluzivně k dispozici v předstihu. Na to, jak efektivně se utrácejí české peníze v rozvojových nebo krizí postížených zemích, se podívali experti z Nizozemí a Švýcarska. Ocenili hlavně to, že i když správce státní kasy uvolňuje finance do této oblasti poněkud neochotně, dovedou Česká rozvojová agentura a Černínský palác s tím málem nalozit tak, aby to dávalo smysl.

Ne charita, nýbrž investice

„První hodnocení z pohledu nezávislého auditu ukazuje, že systém rozvojové spolupráce je u nás nastaven dobře a že nižší objem vynahrazujeme větší efektivností. Kladně je hodnocena empatie, neboli to, že nabízáme, co skutečně nejvíce přijímající země potřebuje, nefinancujeme konzultanty a drahé rady, ale praktická řešení,“ shrnuje náměstek ministra Martin Tlapa, do jehož portfolia rozvojová spolupráce spadá.

Kladně je hodnocena empatie, neboli to, že nabízáme, co skutečně nejvíce přijímající země potřebuje, nefinancujeme konzultanty a drahé rady, ale praktická řešení

”

Mezi takové vyzdvižené projekty patří například ten na podporu domácí péče v Moldavsku, odkud přechá pracovní síla do Evropy a kde pro děti, staré a nemocné lidi, kteří zůstanou, není nastaven

dostatečně silný sociální systém. České rozvojové úsilí se osvědčilo i v odlehlejších státech, k nimž republika nemá kulturně a historicky blízko. To je třeba případ geologického mapování v Etiopii, kde tuzemské peníze spolopokládají základ, podle něhož se budou v Africe plánovat a stavět silnice, železnice, vodovody nebo kanalizace.

Češi, a nejen oni, zhusta setrvávají v představě, že rozvojová a humanitární pomoc má především charakter charity, ale strategie daleko víc cílí k tomu, aby se jednalo o investici, která pomůže předejít masivním migračním pohybům. Vedle Blízkého východu, jenž už se do pohybu dal, směřují evropské peníze k tomu, aby se na cestu ku starému kontinentu v důsledku klimatické změny nevydalí Afričani. Evropa za tím účelem loni zřídila zvláštní světeňecký fond, do něhož přispívá i Česká republika – prevenci migrace si ostatně začlenila do priorit svých dalších rozvojových aktivit.

Když Evropa vloží peníze do budování infrastruktury, služeb a veřejné správy, v nichž se schyluje k migraci nebo už se odchází, vyjde to mnohem levněji, než kdyby miliony uprchlíků přibýly do sociálních systémů jednotlivých států. Šetří to také životy těch, kdo se nenalodí do gumových člunů pašeráků. A klidně to rozvíjené klima mezi původními obyvateli Evropy.

Méně bývá více

Hodnotící komise OECD České republice doporučila, aby efekt vynaložených prostředků znásobil tím, že je nebude tříštit mezi příliš mnoho zemí a příliš mnoho dílčích projektů. Přesně takovou změnu přitom popsalo ministerstvo zahraničí do vznikající strategie rozvojové pomoci, podle níž se země začne řídit od přespříšního roku.

Soustředí se nově na šestici vybraných zemí, které naplňují následující kritéria – patří k těm nejchudším na světě, Česká republika v nich má zástupitelský úřad a jsou s nimi dobré zkušenosti v tom, že rozjeté projekty záhy neskončí kvůli nespolehlivosti místních partnerů. Zastupitelský úřad je důležitý proto, že zástupci České rozvojové agentury budou nově projekty hlídat a monitorovat přímo na místě. I to patří mezi doporučení ve zprávě OECD.

Těmi šesti zmíněnými zeměmi jsou Etiopie, Kambodža, Zambie, Bosna a Hercegovina, Gruzie a Moldavsko. V každé zemi se k tomu vytipovaly tři konkrétní

vých cest. K dispozici je na jejich webu a lidé si jejím prostřednictvím mohou ověřit, že si na kontrolu komína nepozvalí falešného komínika, tedy člověka bez správného osvědčení. Pro kontrolu a čištění komínů stačí komíníkům živnostenské oprávnění. Revizi komínů mohou provádět ale jen po složení zkoušky. čtk

ZAHRAŇIČNÍ MISE

Češi posílají dárky vojákům

PRAHA Česnek, trvanlivé potraviny, dopisy i osobní dárky začali Češi posílat vojákům do zahraničních misí. Chtějí jim tak dát najevo, že si vážij jejich práce. Inspirovali se v dlouholeté americké tradici, kde podobná podpora vojáků je běžnou záležitostí. Zkušenosti s posíláním balíčků si vyměňují ve facebookové skupině Podporujeme vojáky AČR, která během tří týdnů existence sdružuje více než 3000 lidí, zejména žen. Česká armáda má na zahraničních misích stovky vojáků. čtk

Stavba studny v Etiopii, na které se Češi podílejí FOTO ČLOVĚK V TÍSNI

sektory, do nichž české peníze půjdou. Například za Zambii je to rozvoj moderního zemědělství, vzdělání a sociálních a zdravotnických služeb, u Etiopie zemědělství, dostupnost vody a vzdělání.

Namísto přešle drobných dílčích projektů mají prim hrát víceleté strategičtější záměry. Pro představu: v Moldavsku Česká republika předloni proplátila 46 zámerů celkem za 127 milionů, vět-

šina akcí nedosáhla na víc než 2,5 milionu. I místní partneři při kontrole OECD poukázali, že větší efekt by vyvolala koncentrovanější podpora.

Víc peněz a víc lidí

Abyste všechno fungovalo správně, musí Česká republika zabrat ve dvou oblastech. Přidat peníze a přidat lidi. Co se týče financí, zůstává republika za svým mezinárodním závazkem. Už loni měla ze státní kasy putovat na rozvojové a humanitární aktivity částka odpovídající 0,33 procenta hrubého národního důchodu.

Tak daleko zatím nejsme, i když v posledních letech se suma navyšovala. Předloni odsud takto do zahraničí odešlo 5 miliard, to znamená 0,12 procenta. Vytýčený závazek by republika ráda splnila do roku 2030. Další prostředky pak budou potřeba i na to, aby Česká rozvojová agentura mohla

nasadit svoje odborníky přímo na ambasády a konzuláty. Lépe tak dohlédne na to, aby zafinancovaný projekt nevyšuměl do ztracena.

Další okruh, v němž má podle doporučení OECD česká rozvojová pomoc zabrat, je účelnější propojení neziskových organizací s podnikateli. Černínský palác by potřeboval, aby byznysmeni víc sami vyhledávali příležitosti v rámci grantů a tendrů, prostřednictvím nichž se rozvojové peníze rozdělují, a ideálně aby rovnou přicházeli s vlastními projekty.

„Podnikatelů je v systému rozvojové spolupráce pořád málo. Musíme také připravit nové produkty, které budou vedle dotací nabízet také zvýhodněné finanční služby, jako jsou úvěry nebo záručky. To je velké téma a směr, kterým se rozvojová spolupráce bude nadále ubírat,“ dodává náměstek Tlapa.

MILIONOVÝ WEB

Zpravodajskému serveru **Lidovky.cz** roste jak počet reálných uživatelů, tak i zhlédnutých stránek. Už potřetí za sebou se mu podařilo překonat měsíční milionovou hranici v počtu uživatelů.

Děkujeme všem věrným čtenářům!

LIDOVKY.CZ

1 213 922

RU (reální uživatelé)

39 286 542

PV (zobrazení)

1 094 115

RU (reální uživatelé)

37 126 702

PV (zobrazení)

1 087 565

RU (reální uživatelé)

31 963 815

PV (zobrazení)

SRPEN 2016

ZÁŘÍ 2016

ŘÍJEN 2016